

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám: **55 p**

Beküldési határidő: 2020. október 16.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p

2. Rejtőzködő közmondások

- a) A következő táblázat három közmondás szavait rejti. Állítsd össze a közmondásokat, és írd le a vonalra mind a hármat! A névelőket nem jelöltük külön a táblázatban. Ügyelj a helyesírásra! Figyelj, egy szót nem fogsz tudni felhasználni!

tanul	jó	harag	holtig	szó	pap
rossz	megmarad	veréb	elszáll	tanácsadó	írás

6p

- b) Azzal a szóval, amit nem tudtál felhasználni, írd egy szólást vagy közmondást!

2p

3. Itthon vagyunk!

Számozással állítsd betűrendbe a települések neveit! Soronként dolgozz!

- a) ___ Aszód, ___ Ágfalva, ___ Álmosd
b) ___ Csolnok, ___ Csopak, ___ Csókakő
c) ___ Kecskemét, ___ Kékesd, ___ Keszthely

9p

4. Verselő

Az ősz számtalan szépséget tartogat a természetet kedvelők számára. Olvasd el a szüret hangulatát idéző versrészletet, majd válaszolj a kérdésekre!

Már a víg szüretnek örül minden ember,
Mellyel örvendeztet bennünket szeptember,
Októbert ekképpen biztatja előre,
Hogy nektár lesz a bor, és másolás a lőre.
Setétül a gohér a piros vesszőkön,
Barna színt vér vissza a többi szőlőkön;
Amelyeknek általvilágító kristályja
Nézőjét már édes nektárral kínálja.
Rajtok királyságot mutogatni akar
A véres bársonyba kevélykedő bakar*.
...Elterültek fájok alatt a berkenyék,
A kövér noszpolyák, a borzas gesztenyék.
Megterhelte az ősz a fáknak ágait,
Vastagon ráfűzvéen gazdag áldásait.
Csak az a baj, hogy már hívesek a szelek,
Néha egy kis hideg és dér is jár velek.
Mert már a Mértéket hogy Fébus elérte,
A napot az éjjel egyenlőnek mérte.

**bakar: szőlőfajta*

- a) **Vörösmarty Mihály foglalta először össze a magyar helyesírás szabályait 1832-ben. A fenti költemény 1791-ben, tehát a szabályzat előtt született, így érthető, hogy néhány kifejezés helyesírása eltér a jelenlegi írásmódtól.**

Írj ki a versből három olyan szót, amit ma más helyesírással írunk! Írd le helyesen is a kiválasztott szavakat!

_____	_____
_____	_____
_____	_____

6p	
----	--

- b) **Nézz utána, mit jelentenek az alábbi szőlészeti, borászati szakkifejezések!**

másolás: _____

lőre: _____

gohér: _____

3p	
----	--

c) Hogy mondanánk ma a versben szereplő régies kifejezéseket?

setétül: _____

hívesek: _____

velek: _____

3p	
----	--

d) Keresd ki a versrészletből a meghatározásoknak megfelelő szavakat! Minden vonalra elegendő egy szót írnod!

jövő idejű létige: _____

kétjegyű mássalhangzót tartalmazó kötőszó: _____

egyszótagos tárgyragos főnév: _____

főnévi igenév _____

határozói igenév _____

többes szám 3. személyű ige: _____

egy szótagú melléknév: _____

7p	
----	--

e) Bontsd szerkezeti elemeire a következő szavakat! Használd az ismert jelölést!

szótő: 1 képző: 2 jel: 3 rag: 4

n é z ö j é t

sz ü r e t n e k

8p	
----	--

f) Írd ki azt a sort, amelyben csak magas hangrendű szavak találhatóak!

2p	
----	--

g) A következő feladat megoldásából kiderül, hogy kinek a tollából származik az őszi versrészlet.

Húzd ki a betűhálóból a lírai műfajokat! Vízszintesen, függőlegesen, oda-vissza is elrejtőzhetnek az elnevezések.

Ó		D	A	L	E	C		S
D	O	Z	S	O	L	T	Á	R
A	K		O		É		N	A
A	M	M	A	R	G	I	P	E
Z	S	U	N	M	I	H	I	
	B	A	L	L	A	D	A	

Írd ki a megtalált műfajokat!

Karikázd be azokat a betűket, amelyek kimaradtak. Melyik költő nevét tudod a kimaradt betűkből összerakni?
